

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๖/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๔/๒๕๖๑

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นายสุรพงษ์ โทวิจักขณ์ชัยกุล (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสุรพงษ์ โทวิจักขณ์ชัยกุล (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนได้ยื่นคำร้องต่อองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขคำที่ อม. ๕๑/๒๕๖๐ โดยเสนอความเห็นโต้แย้งพร้อมเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลฎีกาฯ จะใช้บังคับในคดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเพื่อให้ส่งความเห็นดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญ โดยผู้ร้องได้ยื่นรวม ๕ ครั้ง แต่องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาฯ ไม่ส่งความเห็นของผู้ร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญ และได้มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า “ศาลยังมีคำวินิจฉัยว่าจะส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ กรณีไม่มีเหตุตามคำร้อง จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้องของจำเลย” การที่องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาฯ มีคำสั่งให้ยกคำร้องดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และทำให้ผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบมาตรา ๒๕ ผู้ร้องอ้างว่ากรณีที่องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาฯ รับคำร้อง

- ๒ -

ไปโดยชอบแล้วทั้ง ๕ ครั้ง แต่มีคำสั่งให้ยกคำร้อง ทั้งที่ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และแม้องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาฯ ในคดีดังกล่าวไม่ได้ส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ บังคับไว้ก็ตาม แต่ศาลรัฐธรรมนูญก็ยังมีอำนาจรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาและวินิจฉัยได้โดยตรง ผู้ร้องจึงขอใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ยื่นคำร้องนี้โดยตรงและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากกระบวนกรตรากฎหมายโดยองค์ประชุมที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง หรือไม่

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากกระบวนกรตรากฎหมายโดยองค์ประชุมที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ วรรคสี่ หรือไม่

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ หรือไม่

(๔) พระธรรมนูญศาลยุติธรรม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากกระบวนกรตรากฎหมายโดยองค์ประชุมที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง หรือไม่

(๕) พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากกระบวนการตรากฎหมายโดยองค์ประชุมที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนเป็นจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม. ๕๑/๒๕๖๐ และได้ยื่นคำร้อง จำนวน ๕ คำร้อง เสนอความเห็นโต้แย้งต่อองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในคดีดังกล่าวเพื่อให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลฎีกา ฯ จะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกา ฯ ได้มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า “ศาลยังมีได้มีคำวินิจฉัยว่าจะส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ กรณีไม่มีเหตุตามคำร้อง จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้องของจำเลย” ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า

การยกคำร้องขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกา ฯ ดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ทำให้ผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ได้ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงเพื่อขอใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลฎีกา ฯ จะใช้บังคับในคดีดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เห็นว่า การยื่นคำร้องที่บุคคลจะยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้นั้น รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิแก่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ เท่านั้น และการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ร้องซึ่งเป็นคู่ความในคดีหมายเลขคำที่ อม. ๕๑/๒๕๖๐ กล่าวอ้างว่ากระบวนการตรากฎหมายไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ ได้บัญญัติให้สิทธิในการยื่นคำร้องไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี หรือนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒)

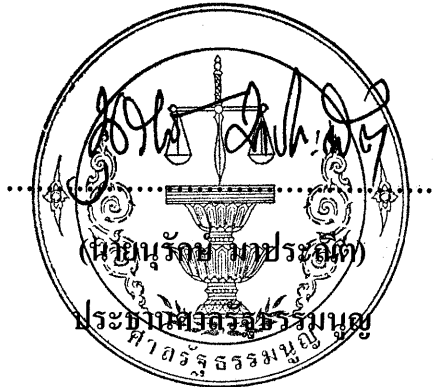
ส่วนกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อันเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ศาลฎีกา ฯ จะใช้บังคับแก่คดี ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ วรรคสอง (๒) และวรรคสาม ได้บัญญัติกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิในการยื่นคำร้องกรณีการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยการใช้สิทธิทางศาลผ่านศาลยุติธรรม

- ๕ -

ศาลปกครอง หรือศาลทหาร ส่งความเห็นหรือคำโต้แย้งของกลุ่มความพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง หรือกรมพระธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เพื่อส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี การพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาฯ ต้องปฏิบัติให้เป็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๔ ประกอบมาตรา ๒๑๒

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๓๖/๒๕๖๑)

(นายจรยุทธ์ กักศิษนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ